

هـ ر لة هـ

هـ ر لة هـ

هـ ر لة هـ

هـ ر لة هـ

هـ ر لة هـ

هـ ر لة هـ

هـ ر لة هـ

هـ ر لة هـ

هـ ر لة هـ

Z. USTAOSMANOĞLU
H. VANLIOĞLU
R. OMURTAG

MECMUATU'S SARF

DÖRDÜNCÜ BASKI

MECMUATU' S SARF

ALİŖTIRMA VE UYGULAMALARLA
EMSİLE-BİNA-MAKSUD

ARAPÇA ÖĞRETİMİ KİTAPLIĞI – 1

ISBN | 978-605-06973-4-6

41587 sertifika numaralı Muarrib Yayınları'nın 14. eseridir.

Alıştırmalar ve eklemeler **Zehra Ustaosmanoğlu, Hilal Vanlıoğlu, Rabia Omurtag** tarafından hazırlandı. Yayın Yönetmenliđini **Muhammed Yasin Can** üstlendi.

Kapak **Muhammed Yasin Can** tarafından tasarlandı. Mizanpaj **Duran Aydos** tarafından yapıldı; Arapça metinlerde çeşitli boyutlarda Traditional Arabic fontu, Türkçe metinlerde çeşitli boyutlarda Asap fontu kullanıldı.

4. Baskı, Kasım 2023, İstanbul

© Eserin yayın hakları anlaşmalı olarak Muarrib Yayınları'na aittir.

Yapım, Publishing and Media (P&M)

Baskı, Yılmaz Basım-Yayın (Mat. Ser. Nu: 49749)

Aziz Mahmud Hüdayi Mah. Tepsi Fırını Sok. No:9/3

Üsküdar/İstanbul

0 850 304 17 58 – 0 530 225 21 81

muarrib.com

iletisim@muarrib.com

@muarrib (facebook, youtube, instagram, twitter, telegram, tiktok)

ALİŐTIRMA FİHRİSTİ

EMSİLE

- 18 EMSİLE-İ MUHTELİFE
- 38 MAZİ
- 46 MUZARİ
- 60 CAHDİ MUTLAK/MUSTAĞRAK
- 68 NEFY-İ HAL
- 77 NEFY-İ İSTİKBAL
- 82 TEKİD-İ NEFY-İ İSTİKBAL
- 95 EMİR VE NEHİY
- 110 TAACCUB FİLLERİ
- 119 BULMACA-1
- 120 İSİMLER
- 122 İSM-İ FAİL - İSM-İ MEFUL
- 126 DİŐER İSİMLER
- 136 BULMACA-2
- 137 EMSİLE TESTLER

BİNA

- 162 İFAL BABI
- 163 MÜTEADDİ/LAZIM
- 165 TEFİL BABI
- 168 MUFAALE BABI
- 176 İNFİAL VE İFTİAL BABI
- 186 TEFEUL VE TEFAUL BABI
- 195 İSTİFAL BABI
- 198 İFİLAL, İFİVVAL, İFİAL
- 204 BULMACA-3
- 209 RUBAİ MÜCERRED
- 212 AKSAM-I SEBA/SEMANİYE
- 214 KARIŐIK ALİŐTIRMALAR
- 225 BİNA TESTLER

MAKSUD

- 251 İSM-İ ZAMAN-İSM-İ MEKAN
- 255 MEBNİ
- 257 VASIL/KATİ HEMZE
- 260 İSM-İ FAİL
- 261 SIFAT-I MÜŐABBEHE
- 264 MÜŐEDEDE NUNU
- 271 MÜTEADDİ LAZIM
- 275 İBDAL
- 276 ZAİD HARFLER
- 290 İLAL KAİDELERİ
- 319 ÇEKİMLER
- 339 MAKSUD TESTLER

TAKDİM

Türk-İslam ortak tarihimizin, belki de en çok tecrübe edilmiş ve en uzun süre başarıyla uygulanmış Arapça eğitim sistemi Klasik Arapça eğitim usûlüdür. Usûl cumhuriyetin ilanı sonrasında da resmi eğitim düzeninin dışında kalan çeşitli Kur'an kursları, Mahmud Ustaosmanoğlu talebeleri, Süleyman Hilmi Tunahan talebeleri ve Siirt Tillo medreseleri gibi oluşumlarca başarıyla uygulanmaya devam etmiştir. Ancak gerek yeni resmi eğitim düzeninin yapısı gerekse yeni doğan ihtiyaçlar nedeniyle, imam-hatip okulları, ilgili üniversite bölümleri ve çeşitli kurslarda klasik Arapça eğitim usulünün aynı başarının yakalanamamış olduğunu müşaahede ediyoruz. Her iki yöntemde eğitimci olan uzmanların genel kanaati, yeni eğitim anlayışıyla yetişen talebeler ile aynı şekilde bu anlayışla eğitimci olmuş öğretmenlerin, usûlü tatbik noktasında problem yaşamaları ve usûlün kazanımlarının yerleşmesine katkı sağlayacak alıştırma modüllerinin uygulanmamasının başarısızlığa neden olan etkenlerden olduğuna dairdir.

Muarrib olarak buradan hareketle, klasik Arapça eğitim metoduna, modern yöntemlerin tatbik ettiği alıştırmaları ekleyerek, bu noktada oluşan boşluğu birazcık da olsa doldurabilme gayreti içerisinde olduk. Neticede kıymetli hocalarımızın öğrencileriyle derste tatbik ederek tuttıkları notlar ve alıştırmalar ile ülkemizde ve dünyada yıllarca ders kitabı olarak okutulmuş Arapça öğretim serilerinde kullanılan alıştırma türlerini, metinlerin arasına, konulara bölerek ekledik.

Amacımız klasik usûle yeni bir bakış açısı kazandırmak ya da bu usûlün eksik olduğunu gözler önüne sermek değil, aksine bu yöntemi uygulanabilir kılmaya bir katkı sağlamaktır.

Gayret bizden, tevfik Yüce Allah'tandır.

Muhammed Yasin Can
Şubat, 2021 - Üsküdar, İstanbul

İTHAF

İlim, irfan ve hikmet Allah Teala tarafından peygamberler vasıtasıyla insanlığa nimet-i akdes olarak ihsan edilmiştir.

Bu ilimlerin en nihayeti, nebilerin en kıymetlisi olan Muhammed Mustafa'ya (s.a.v) indirilen, hatemü'l-kitap olan Kur'an-ı Mübin'dir.

O Kuran'ı anlamaya, manasını idrak etmeye yardımcı nice ilimler, o ilimleri tedris etmek için gayrette olan nice hocalar vardır.

İşbu kitap da vahyin manasına yardımcı kabilinden yazılmış olup, okuyanların mesaili daha iyi anlamasına yönelik amaç taşımaktadır.

Bu ilim ve irfanı bize öğreten hocalarımıza teşekkürü borç bilir, kıymetlerini anlamayı Cenab-ı Allah'tan niyaz ederiz.

Son olarak bu eseri, kıymet bakımından her şeyin ötesinde gördüğümüz Allah Dostu, Büyük Veli olan mürebbi ve şeyhimiz Mahmud Efendi Hz.'ne ithaf etmeyi şeref addeder, Allah Teala'dan fani olan dünya hayatı ve sonsuzluk yurdu olan ukbada bizleri onunla haşır etmesini dileriz.

Niyet hayır akibet hayır...

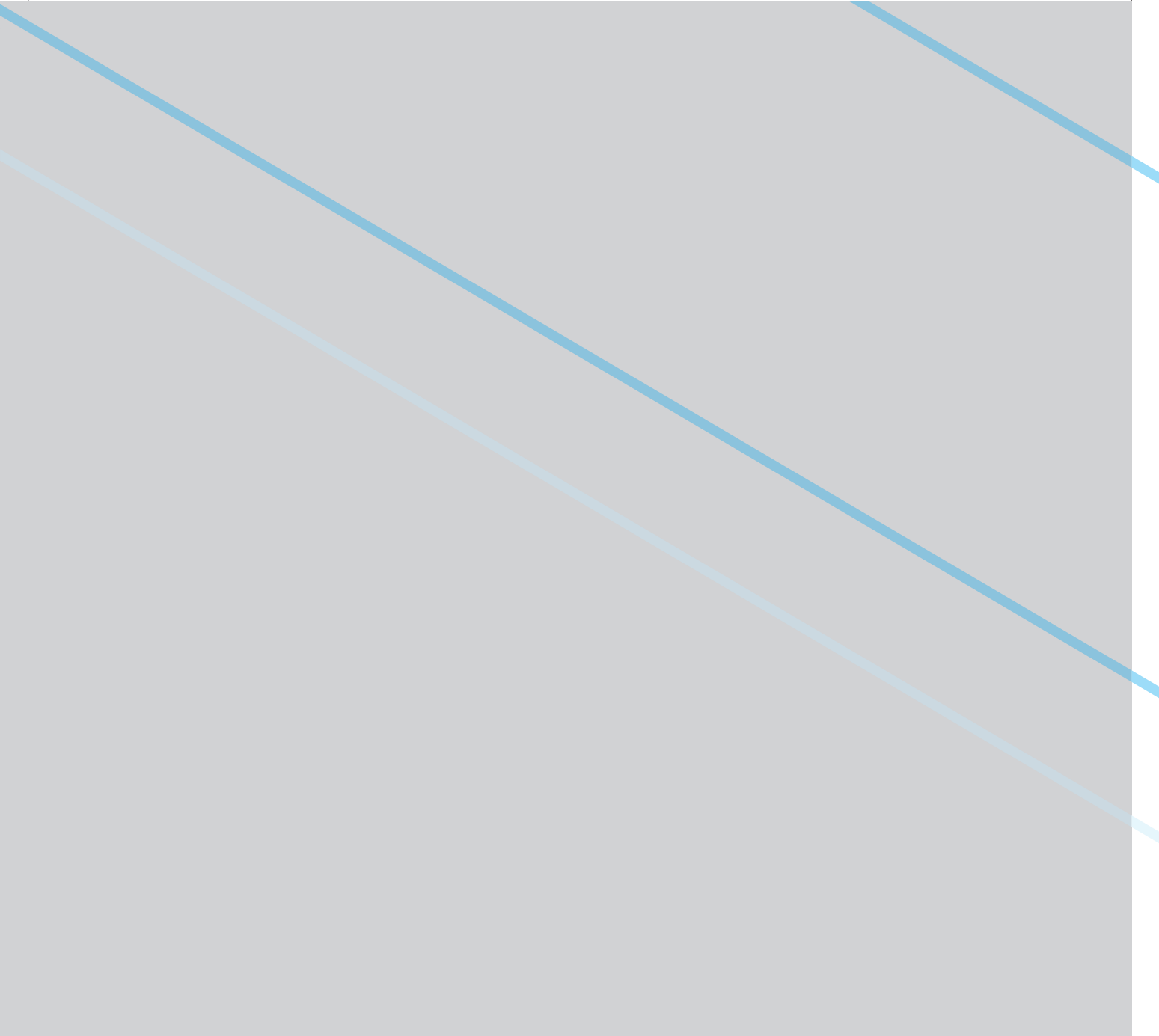
Z. Ustaosmanoğlu

H. Vanlıoğlu

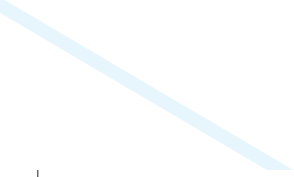
R. Omurtag

İÇERİĞE DAİR;

- Emsile, 24 sıyganın metinleri ve özet bilgiler, konuya uygun alıştırmalarla verildi.
- Binada, yeni öğrenilecek olan bilgilere yoğunlaşarak 35 bab ve bazı babların ifade ettiği ek manalar hakkında bilgi verilip bu konulara dair alıştırmalar ve testler hazırlandı.
- Emsile ve Bina'da öğrenilen sahih fiillerin çekimlerine ek olarak Maksud'da ilal kaideleri ve uygulamaları üzerinde durulup bu konuları pekiştirmek amaçlandı.
- Kitap genelinde tüm konular için aynı tür ve sayıda alıştırmalar eklenmesi yerine; konuların zorluk derecesi ve içeriğine göre, her konuya özel alıştırmalar tercihinde bulunulmuştur.
- Kitap Klasik Arapça eğitim usulünü takip eden eğitim kurumları için tasarlanmış ancak uygulanma şekli ve takvimi öğreticinin takdirine bırakılmıştır.
- Bir kursa gitmeden, bu kitabı takip ederek Arapça dilbilgisini öğrenmek isteyen kardeşlerimize tavsiyemiz, mutlaka destek alabilecekleri bir öğretici bulmaları yönünde olacaktır.

**EMSİLE METNİ VE
ALIŞTIRMALAR**

EMSİLEYE GİRİŞ

Arapça dilbilgisi **Sarf** ve **Nahiv** olmak üzere ikiye ayrılır:

Sarf: İstenilen manaya ulaşmak için kelimenin aldığı şekil ve türemelerden bahseden bilgi dalıdır.

Nahiv: Kelimelerin cümle içerisindeki görevlerinden ve bu görevlere göre sonlarının uğradığı değişikliklerden bahseden bilgi dalıdır.

SARF

Sarf ilmi 3 temel kısımda incelenir:

EMSİLE

BİNA

MAKSUD

EMSİLE

Emsile kelimesi sözlükte örnekler, misaller anlamına gelir. İsmi verdiği kitap ise sülasi mücerret (3 harfli fiil kökü) kelimelerin yapım ve çekim eki olarak uğradığı değişikliklerden yani fiil ve isim çekimlerinden bahseder.

EMSİLE-İ MUHTELİFE

Şekilleri değiştirilerek elde edilen kelimelerdir.

كَتَبَ - يَكْتُبُ - كَتَبًا

EMSİLE-İ MUTTARİDE

Şekilleri değiştirilmeden elde edilen kelimelerdir.

كَتَبَ - كَتَبًا - كَتَبُوا

Emsile-i muhtelifi ikiye ayrılır:

FiİLLER

- Mazi
- Muzari
- Cahdı Mutlak
- Cahdı Mustağrak
- Nefyi Hal
- Nefyi İstikbal
- Tekidi Nefyi İstikbal
- Emri Gaib
- Nehyi Gaib
- Emri Hazır
- Nehyi Hazır
- Taaccup Fiilleri

İSİMLER

- Mimsiz Mastar
- İsmi Fail
- İsmi Meful
- İsmi Zaman/Mekan, Mimli Mastar
- İsmi Alet
- Mastar Binai Merra
- Mastar Binai Nevi
- İsmi Tasğir
- İsmi Mensub
- Mübalağalı İsmi Fail
- İsmi Tafdil

Kelime, anlamı olan en küçük söz birimidir. Üçe ayrılır:

FiİL

İş ve oluşu zamana ve şahsa bağlı olarak ifade eden kelimedir. Not: İsimlerin aksine fiillerin başına

لم-لما-لن-س-سوف

gibi edatlar gelebilir. Cer halinde gelmezler.

يَكْتُبُ

yazıyor, yazar

İSİM

Zamana bağlı olmadan tek başına anlam ifade eden kelimedir. Not: Fiillerin aksine isimler; tenvin, "ة" ve "ال" takısıyla gelebilirler. Cezm halinde gelmezler.

قَلَمٌ

kalem

HARF

Kendi başına tam bir anlam ifade etmeyen ancak isim veya fiille kullanıldığında anlam ifade eden kelimedir.

لَمْ أَذْهَبْ إِلَى الْمَدْرَسَةِ
Okula gitmedim.

NOT: Arapça'da fiille başlayan cümleye fiil cümlesi, isimle başlayan cümleye isim cümlesi denir.

<p>فَهُوَ نَاصِرٌ</p> <p>اسم فاعل مفرد مذكر معناسی یاردم ایدیجی بر ار</p>	<p>نَصْرًا</p> <p>مصدر غیر میمی مفرد معناسی یاردم ایتمک</p>	<p>يَنْصُرُ</p> <p>فعل مضارع بناء معلوم مفرد مذكر غائب معناسی یاردم ایدر بر غائب ار شمدیکی حالده یا کله جک زمانده</p>	<p>نَصَرَ</p> <p>فعل ماضی بناء معلوم مفرد مذكر غائب معناسی یاردم ایتدی بر غائب ار کجمش زمانده</p>
<p>مَا يَنْصُرُ</p> <p>فعل مضارع نفی حال بناء معلوم مفرد مذكر غائب معناسی یاردم ایتمز بر غائب ار شمدیکی زمانده</p>	<p>لَمَّا يَنْصُرُ</p> <p>فعل مضارع جحد مستغرق بناء معلوم مفرد مذكر غائب معناسی یاردم ایتمدی بر غائب ار کجمش زمانک جمعیسنده</p>	<p>لَمْ يَنْصُرْ</p> <p>فعل مضارع جحد مطلق بناء معلوم مفرد مذكر غائب معناسی یاردم ایتمدی بر غائب ار کجمش زمانده</p>	<p>وَذَاكَ مَنْصُورٌ</p> <p>اسم مفعول مفرد مذكر معناسی یاردم اولنمش بر ار</p>
<p>لَا يَنْصُرُ</p> <p>فعل مضارع نفی غائب بناء معلوم مفرد مذكر غائب معناسی یاردم ایتسون بر غائب ار کله جک زمانده</p>	<p>لَيَنْصُرُ</p> <p>امر غائب بناء معلوم مفرد مذكر غائب معناسی یاردم ایتسون بر غائب ار کله جک زمانده</p>	<p>لَنْ يَنْصُرَ</p> <p>فعل مضارع تأکید نفی استقبال بناء معلوم مفرد مذكر غائب معناسی البته یاردم ایتمز بر غائب ار کله جک زمانده</p>	<p>لَا يَنْصُرُ</p> <p>فعل مضارع نفی استقبال بناء معلوم مفرد مذكر غائب معناسی یاردم ایتمز بر غائب ار کله جک زمانده</p>
	<p>لَا تَنْصُرُ</p> <p>نهی حاضر بناء معلوم مفرد مذكر مخاطب معناسی یاردم ایتمه سن بر حاضر ار کله جک زمانده</p>	<p>أَنْصُرُ</p> <p>امر حاضر بناء معلوم مفرد مذكر مخاطب معناسی یاردم ایت سن بر حاضر ار کله جک زمانده</p>	

<p>نَصْرَةٌ</p> <p>مصدر بناء نوع مفرد معناسی بر درلو یاردم ایتمک</p>	<p>نَصْرَةٌ</p> <p>مصدر بناء مرة مفرد معناسی بر کره یاردم ایتمک</p>	<p>مَنْصَرٌ</p> <p>اسم آلت معناسی یاردم ایدجک آلت</p>	<p>مَنْصَرٌ</p> <p>اسم زمان اسم مکان مصدر میمی معناسی یاردم ایده جک زمان یاردم ایده جک مکان یاردم ایتمک</p>
<p>أَنْصَرُ</p> <p>اسم تفضیل مفرد مذکر معناسی زیاده یاردم ایدیجی بر ار</p>	<p>نَصَّارٌ</p> <p>مبالغة اسم فاعل مفرد مذکر معناسی مبالغه ایله یاردم ایدیجی بر ار</p>	<p>نَصْرِيٌّ</p> <p>اسم منسوب مفرد مذکر معناسی یاردم ایتمکه منسوب بر ار</p>	<p>نُصَيْرٌ</p> <p>اسم تصغیر مفرد مذکر معناسی یاردم ایتمجک بر ار</p>
	<p>وَأَنْصَرُ بِهِ</p> <p>فعل تعجب ثانی مفرد مذکر غائب معناسی نه عجب یاردم ایتدی اکا بر غائب ار</p>	<p>مَا أَنْصَرُهُ</p> <p>فعل تعجب اول مفرد مذکر غائب معناسی عجب یاردم ایتدی اکا بر غائب ار</p>	